

Vuoden 2021 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioon ehdotetaan seuraavaa:

**Hallinnolliset kustannukset:**

Hallinnollisten kustannusten osalta esitetään talousarvioehdotuksessa nettomenojen lisäystä 73.000 eurolla siten, että Joensuun osuus lisäyksestä on 55.000 euroa, Kontiolahden osuus 10.000 euroa ja Liperin osuus 8.000 euroa.

Ehdotettu menojen lisäys, 81.000 euroa, koostuu seuraavasti:

**Henkilöstömenoissa** lisäys on arvioitu voimassa olevien työehtosopimusten perusteella. Lisäksi toteutuneen organisaatiouudistuksen jälkeen palkkamenoja kohdistetaan joukkoliikenteelle. Menojen lisäys on yhteensä 16.800 euroa.

**Palvelujen ostoihin** ehdotetaan lisäystä yhteensä noin 35.600 euroa.

Waltti-palvelumaksuihin tuli korotusta keväällä 2020, ehdotuksessa koko vuoden korotusvaikutus, noin 9.600 euroa. Tämä summa sisältää myös yhden JOJO-itsepalvelukassan sijoittamisen asemanseudun asiakaspalvelupisteeseen JOJO-lippujen myyntiä ja latausta varten.

Suomi.fi -palvelu (verkkomaksutunnistautuminen) muuttui maksulliseksi vuoden 2020 alussa eikä siihen oltu osattu varautua vuoden 2020 talousarviossa; kustannusvaikutus on 10.000 euroa.

Varaudutaan päivittämään JOJO:n markkinointisuunnitelma, markkinointimateriaalit sekä asiakastytyväisyyskyselyn toteutus. Tähän on mahdollista saada valtionavustusta koronaelvytykseen suunnatusta lisätalousarviosta. Kustannusarvio vuodelle 2021 ilman valtionavustusta on 16.000 euroa.

**Muut kulut:** Joensuun kaupunginhallitus on hyväksynyt tilojen vuokraamisen Joensuun kaupungille asemanseudun pysäköintilaitoksesta. Asiakastila palvelee seudun joukkoliikenteen matkaketjujen tarvetta. Valtio ei ole mukana näissä kustannuksissa, joten vuokra- ja infonäyttöjen menot asiakastilan osalta kohdistuvat Joensuun seudun joukkoliikenteelle. Vuositasolla vuokratkustannus on noin 28.600 euroa. Hallinnon tuloissa lisäystä ehdotetaan yhteensä noin 26.000 euroa. Tämä sisältää edellä mainituista menojen lisäyksistä johtuvan kuntalaskutuksen kasvun noin 18.000 euroa sekä valtionavustusta koronaelvytykseen noin 8.000 euroa.

| 2441 JOUKKOLIIKENTEEN YHTEISET | TP 2019  | TA+MUUT.<br>2020 | TOT 5/2020 | TOT 2020<br>arvio<br>8/2020 | LTK<br>2021 | Ero% | Ero €   |
|--------------------------------|----------|------------------|------------|-----------------------------|-------------|------|---------|
| TOIMINTATUOTOT                 |          |                  |            |                             |             |      |         |
| MYYNTITUOTOT                   | 132 769  | 132 000          | 4 761      | 133 211                     | 158 000     | 1,2  | 26 000  |
| TOIMINTATUOTOT                 | 132 769  | 132 000          | 4 761      | 133 211                     | 158 000     | 1,2  | 26 000  |
| TOIMINTAKULUT                  |          |                  |            |                             |             |      |         |
| HENKILÖSTÖKULUT                | -120 010 | -127 300         | -52 556    | -127 300                    | -144 100    | 1,1  | -16 800 |
| PALKAT JA PALKKIOT             | -100 573 | -106 000         | -44 183    | -106 000                    | -120 200    | 1,1  | -14 200 |
| HENKILÖSIVUKULUT               | -19 437  | -21 300          | -8 372     | -21 300                     | -23 900     | 1,1  | -2 600  |
| ELÄKEKULUT                     | -16 241  | -17 200          | -6 856     | -17 200                     | -19 500     | 1,1  | -2 300  |
| MUUT HENKILÖSIVUKULUT          | -3 196   | -4 100           | -1 516     | -4 100                      | -4 400      | 1,1  | -300    |
| PALVELUJEN OSTOT               | -290 340 | -278 430         | -106 090   | -287 334                    | -314 030    | 1,1  | -35 600 |
| AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT  | -7 365   | -3 000           | 0          | -2 000                      | -3 000      | 1,0  | 0       |
| AVUSTUKSET                     | -2 500   | 0                | 0          | 0                           | 0           |      |         |
| MUUT TOIMINTAKULUT             | -8 069   | -9 270           | -5 107     | -9 269                      | -37 870     | 4,1  | -28 600 |
| TOIMINTAKULUT                  | -428 282 | -418 000         | -163 752   | -425 903                    | -499 000    | 1,2  | -81 000 |
| TOIMINTAKATE, Joensuu          | -295 514 | -286 000         | -158 991   | -292 692                    | -341 000    | 1,2  | -55 000 |
| TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ   | -295 514 | -286 000         | -158 991   | -292 692                    | -341 000    | 1,2  | -55 000 |
| Kuntaosuudet                   | -104 136 | -102 000         |            | -103 211                    | -120 000    |      | -18 000 |
| Kontiolahti                    | -57 284  | -56 000          |            | -56 775                     | -66 000     |      | -10 000 |
| Liperi                         | -46 852  | -46 000          |            | -46 436                     | -54 000     |      | -8 000  |
| tulot-menot yhteensä           | -399 650 | -388 000         |            | -395 903                    | -461 000    |      | -73 000 |

### Liikennöinnin menot

Liikennöinnin menoihin ehdotetaan lisäystä 504.000 euroa. Lisäystarve johtuu kilpailutettavan Joensuun seudun joukkoliikenteen kohteen 1, paikallisliikenne, arvioidusta kustannustaso- ja käyttövoimamuutoksesta sekä palvelutason asteittaisesta parantamisesta. Kohteen lopullinen kustannustaso selviää vasta kilpailutuksen myötä.

Ely-keskuksen järjestämästä liikenteestä maksetut korvaukset säilyvät entisellä tasolla. Rahoitussopimus ajokaudelle 2020-2021 on liitteenä.

Ely-keskukselle maksetuista nousukorvauksista ja kuntakausi-lippujen maksu-osuuksista on huomioitu vain 5 kk:n osuus, koska ELY-keskus irtaantuu Walitti-järjestelmästä kesäkuussa 2021.

### Liikennöinnin tuotot

Liikennöinnin tuottojen arvioidaan vähenevän yhteensä noin 290.000 euroa. Koronapandemia on aiheuttanut matkustajamäärien pienenemisen vuonna 2020. Vuodelle 2021 osalta arvioidaan, että matkustajamäärä elpyy hieman kevään ja kesän 2020 tilanteesta. Lipputulot arvioidaan kertyvän vuonna 2021 noin 90 % vuoden 2020 talousarvion tuloarviosta.

Liikennöinnin tulojen ja menojen erotus ennen kuntalaskutusta tulee talousarvioehdotuksen mukaan olemaan 3.992.500 euroa vuonna 2021 eli nettokustannus kasvaa yhteensä 842.500 euroa.

| 2442 SEUDULLINEN JOUKKOLIIKENNE | TP 2019    | TA+MUUT.<br>2020 | TOT<br>5/2020 | TOT 2020<br>arvio<br>8/2020 | LTK 2021   | Ero%  | Ero €    |
|---------------------------------|------------|------------------|---------------|-----------------------------|------------|-------|----------|
| TOIMINTATUOTOT                  |            |                  |               |                             |            |       |          |
| MYYNTITUOTOT                    | 5 162 410  | 4 984 000        | 1 216 137     | 3 884 608                   | 4 717 000  | 95 %  | -267 000 |
| TUET JA AVUSTUKSET              | 873 776    | 890 000          | 76 915        | 835 000                     | 867 000    | 97 %  | -23 000  |
| TOIMINTATUOTOT                  | 6 036 186  | 5 874 000        | 1 293 052     | 4 719 608                   | 5 584 000  | 95 %  | -290 000 |
| TOIMINTAKULUT                   |            |                  |               |                             |            |       |          |
| PALVELUJEN OSTOT                | -8 154 917 | -8 101 000       | -2 570 072    | -7 719 685                  | -8 605 000 | 106 % | -504 000 |
| AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT   | -7 169     | 0                | -5 363        | -5 363                      | 0          |       |          |
| MUUT TOIMINTAKULUT              | -70        | 0                | 0             | 0                           | 0          |       |          |
| TOIMINTAKULUT                   | -8 162 156 | -8 101 000       | -2 575 435    | -7 725 048                  | -8 605 000 | 106 % | -504 000 |
| TOIMINTAKATE, Joensuu           | -2 125 971 | -2 227 000       | -1 282 383    | -3 005 440                  | -3 021 000 | 136 % | -794 000 |
| TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ    | -2 125 971 | -2 227 000       | -1 282 383    | -3 005 440                  | -3 021 000 |       | -794 000 |
| Kuntaosuudet                    | -651 654   | -923 000         |               | -932 866                    | -971 500   |       | -48 500  |
| Kontiolahti                     | -356 738   | -560 000         |               | -550 767                    | -586 000   |       | -26 000  |
| Liperi                          | -294 916   | -363 000         |               | -382 099                    | -385 500   |       | -22 500  |
| tulot-menot yhteensä            | -2 777 625 | -3 150 000       |               | -3 938 306                  | -3 992 500 |       | -842 500 |

#### Talousarvioehdotus vuodelle 2021 on kunnittain seuraava:

|              | Joensuu   | Kontiolahti | Liperi  | Yhteensä  |
|--------------|-----------|-------------|---------|-----------|
| Hallinto     | 341.000   | 66.000      | 54.000  | 461.000   |
| Liikennöinti | 3.021.000 | 586.000     | 385.500 | 3.992.500 |
| Yhteensä     | 3.362.000 | 652.000     | 439.500 | 4.453.500 |

#### Matkustajamäärä

Joensuun seudun joukkoliikenteen matkamäärät ovat nousseet vuosittain vuodesta 2015 alkaen. Koronapandemian vuoksi tämä kasvu taittui ja vuodelle 2020 arvioidaan toteutuvan vain 70 % tavoitellusta 2,4 miljoonasta matkasta eli 1.680.000 matkaa. Matkamäärien toivotaan kääntyvän kasvuun, mutta vuodelle 2021 ehdotetaan matkamäärätavoitteeksi 90 % vuoden 2020 tavoitteesta eli 2.160.000 matkaa. Tähän asti matkamäärät ovat kehittyneet seuraavasti:

|                    | 2015  | 2016  | 2017  | 2018  | 2019  | TA2020 | TAE2021 | Muutos |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|---------|--------|
| Matkat<br>1000 kpl | 2.018 | 2.125 | 2.268 | 2.297 | 2.423 | 2.400  | 2.160   | -10%   |

Valmistelija: joukkoliikennelogistikko Marja-Leena Inkinen-Remes

#### Logistiikkapäällikön päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

- lähettää edellä esitetyn talousarvioehdotuksen kaupunkirakennelautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle sekä Kontiolahden ja Liperin kunnille huomioitavaksi vuoden 2021 talousarviovalmistelussa,
- samalla hyväksyä osaltaan Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esittämän henkilökuljetusten yhteistyösopimukseen

liittyvän rahoitussuunnitelman ajokaudelle 2020-2021 ja

- pyytää toimittamaan Kontiolahden ja Liperin kuntien kannanotot viimeistään 25.9.2020.

**Päätös:**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

KH 28.09.2020 § 342  
125/02.02.00.00/2020

Seudullisen joukkoliikennejaoston talousarvioesityksen mukaan joukkoliikenteen nettomenot kasvavat vuoden 2020 talousarvioon nähden. Hallinnollisten kustannusten nettomenot kasvavat 73 000 euroa ja liikennöinnin nettomenot 842 500 euroa.

Hallinnollisia kustannuksia kasvattaa asemanseudun pysäköintilaitoksesta vuokrattavat asiakastilat, organisaatiomuutoksen johdosta tehdyt henkilöstökustannusten uudelleen kohdennukset sekä lipunmyyntiin liittyvien kulujen kasvu. Hallinnon kustannuksissa on varauduttu myös markkinointiin ja asiakastytytyväisyyskyselyn toteuttamiseen. Lähtökohtaisesti muutokset ovat perusteltuja ja kustannusten kattaminen muusta toiminnasta haasteellista. Joensuun osuus kustannuksista on asukasluvun mukaisesti 55 000 euroa.

Liikennöinnin kokonaiskulujen muutos aiheutuu erityisesti varautumisesta joukkoliikenteen kilpailutukseen. Tältä osin muutos huomioi kaupunginhallituksen ao. asiaa koskevia päätöksiä (17.8.2020). Liikennöinnin nettokustannuksiin vaikuttaa myös matkustajamäärän ja siten tuloarvion pienentyminen koronapandemian johdosta kuluvaan vuoden talousarvioon nähden. Tuloarvion asettaminen alkuperäistä vuoden 2020 talousarviota matalammalle tasolle on perusteltua huomioiden matkustajamäärien nykyinen taso ja matkustajamäärän kehitykseen liittyvä epävarmuus.

Joensuun osuus liikennöinnin nettokustannusten kasvusta on 794 000 euroa vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon nähden. Seudullisen joukkoliikenteen yhteistoimintasopimuksen mukaan yhteisesti järjestetyn joukkoliikenteen nettokustannusten jako perustuu sopimuskuntien käyttöön. Joensuulaisten matkustamisen suhteellinen osuus joukkoliikenteen käytöstä on kasvanut, mikä vastaavasti kasvattaa myös Joensuun osuutta liikennöinnin kuluista. Huomioiden liikennöinnin nettokustannusten taustalla olevat muutokset, nettokustannusten kasvu on hyväksyttävissä.

Kaupunginhallituksen 28.9.2020 käsiteltävänä olevassa talousarviokehyksessä muutokset on esitetty kuluvaan vuoden talousarvioennusteeseen nähden. Joukkoliikenteen talousarvion on ennustettu ylittävän lähes 0,8 milj. eurolla koronapandemian aiheuttaman matkustusmäärien vähentymisen johdosta. Kehyksessä esitetty muutos on tästä johtuen pieni.

Vuoden 2021 talousarviokehyksen tavoitteena jatkaa kaupungin talouden tasapainottamista. Käyttötalousmenojen kasvu sopeutetaan tulokasvun mahdollistavalle tasolle. Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on ollut, että toimintakate ei heikkene kustannustason nousua enempää. Käytännössä palveluverkon ja -tason muutokset pyritään kattamaan toimintatapoja ja -rakenteita muuttamalla. Vaikka joukkoliikenteen nettokustannukset kasvavat, kokonaisuutena kaupunkirakennelautakunnan talousarviokehyksen voidaan katsoa toteuttavan asetettua tavoitetta.

Oheismateriaalina joukkoliikenteen talousarvio 2021.

Valmistelija: talousjohtaja

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

antaa seudulliselle joukkoliikennejaostolle yllä kirjoitetun lausunnon joukkoliikennejaoston vuoden 2021 talousarvioehdotuksesta.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Talousjohtaja Satu Huikuri oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.